

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΧ 00)

Πέτρος Ρούσσος

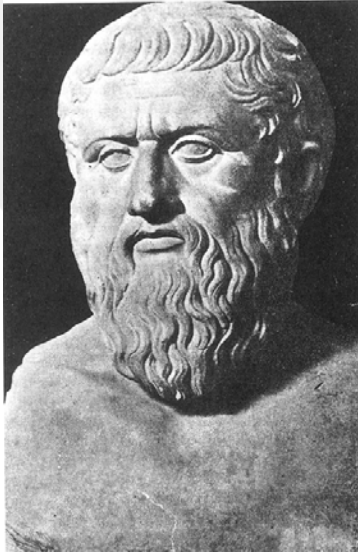
ΔΙΑΛΕΞΗ 2

Σημαντικές ημερομηνίες και πρόσωπα στην ιστορία της Ψυχολογίας

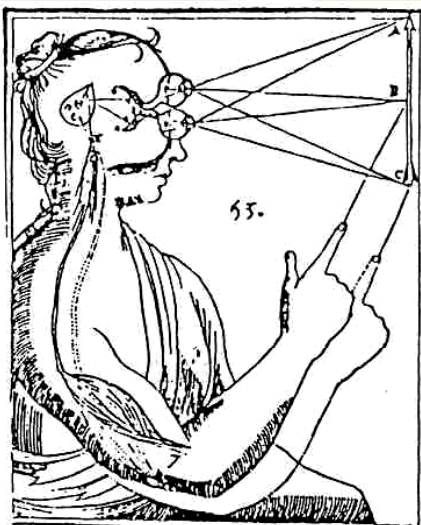
- 350 π.Χ. Ο Πλάτων προωθεί την έννοια των έμφυτων ιδεών και υποστηρίζει ότι η αληθινή γνώση αποκτάται μόνο μέσω του νου (λογιστικό) και όχι μέσω των αισθήσεων
- 320 π.Χ. Ο Αριστοτέλης θεωρείται ο πρώτος ψυχολόγος. Θεωρεί ότι τα αισθητήρια όργανα μας δίδουν αντιλήψεις που μας πληροφορούν για τις ιδιότητες των όντων, αλλά την ικανότητα γενίκευσης και σύγκρισης μας τη δίνει η νόηση.
- 400 μ.Χ.-
1500 μ.Χ. Τα νοητικά φαινόμενα συνδέονται με την ψυχή η οποία θεωρείται ως άυλη, ανεξάρτητη και αιώνια (Αυγουστίνος, Θωμάς Ακκινάτης, κλπ).
- 1650 μ.Χ. Ο René Descartes διατυπώνει τη θεωρία του δυϊσμού σώματος – ψυχής. Βλέπει το σώμα ως μια μηχανή η οποία όμως ενεργοποιείται από τα πνεύματα της ψυχής που εδράζονται στην επίφυση. Διατυπώνει τον μηχανισμό του αντανακλαστικού τόξου.
- 1651 μ.Χ. Ο Thomas Hobbes αρνείται την ύπαρξη της ψυχής που δεν βασιζεται στην ύλη.

Πλάτωνας (427-347 π.Χ.)

Ο Πλάτωνας θεωρούσε ότι ο κόσμος των ιδεών που αποτελεί την αληθινή γνώση αποκτάται μόνο μέσω του νου (λογιστικό) και όχι μέσω των αισθήσεων. Μαζί με τον Αριστοτέλη βάζουν τις βάσεις της φιλοσοφικής προσέγγισης των ψυχολογικών φαινομένων.

Ο μηχανισμός του αντανάκλαστικού τόξου σύμφωνα με τον Descartes

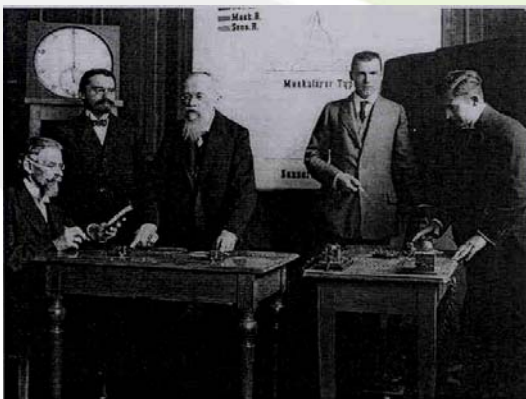

Ο Descartes εφηύρε την ψυχολογική θεωρία του αντανάκλαστικού τόξου. Σύμφωνα με αυτήν, το είδωλο του τόξου όπως φαίνεται στην εικόνα μεταφέρεται μέσω των αισθητηρίων οργάνων και των οπτικών νεύρων στον εγκέφαλο. Εκεί το αντεστραμμένο είδωλο επαναστρέφεται μέσα στο οπτικό χίασμα και μετά μεταφέρεται στην επίφυση. Οι νευρώνες του κινητικού συστήματος δέχονται "πνεύματα" από την επίφυση, η ένταση των οποίων εξαρτάται από την ένταση του οπτικού ερεθίσματος. Ο Descartes θεωρούσε πως ο μηχανισμός ενεργοποίησης των νευρώνων μέσω των "πνευμάτων" ήταν ανεξιχνίαστος.

Σημαντικές ημερομηνίες και πρόσωπα στην ιστορία της Ψυχολογίας

- 1690 Ο John Locke υποστηρίζει ότι το ανθρώπινο μυαλό είναι ένας “λευκός χάρτης” κατά τη γέννηση και ότι όλη η γνώση προσλαμβάνεται μέσω των αισθήσεων.
- 1859 Ο Charles Darwin δημοσιεύει το βιβλίο του “Origin of Species”, στο οποίο περιγράφεται η θεωρία της εξέλιξης μέσω του μηχανισμού της φυσικής επιλογής. Η θεωρία αυτή είχε και συνεχίζει να έχει μια μεγάλη επίδραση στη διαμόρφωση θεωριών για τα ψυχολογικά φαινόμενα.
- 1879 Ο Wilhem Wundt ιδρύει το πρώτο Ψυχολογικό Εργαστήριο στο Πανεπιστήμιο της Λειψίας, στη Γερμανία.
- 1885 Ο Hermann Ebbinghaus αρχίζει τις πρώτες συστηματικές πειραματικές μελέτες της μνήμης, αρχίζοντας από τον εαυτό του ως υποκείμενο μελέτης.
- 1890 Ο William James περιγράφει τις βάσεις του Λειτουργισμού στο βιβλίο του “Principles of Psychology” στις ΗΠΑ.

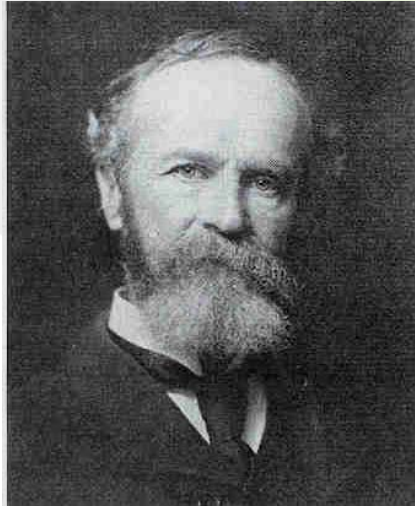
Wilhem Wundt (1832-1920)

Wilhem Wundt (middle) and associates in the lab.

Ο Wilhelm Wundt (στο κέντρο) και οι συνεργάτες του στο εργαστήριο.

William James (1842-1910)

Ο William James, ιδρυτής του λειτουργισμού.

Σημαντικές Θεωρητικές Σχολές στην Ψυχολογία

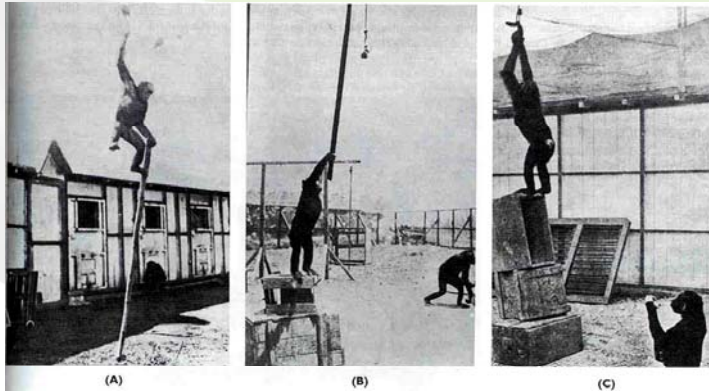
Δομισμός	Wilhelm Wundt	1832 - 1920
Λειτουργισμός	William James	1842 - 1910
Μορφολογική Ψυχολογία	Max Wertheimer	1880 - 1943
	Kurt Köfka	1886 - 1941
	Wolfgang Kohler	1897 - 1967
Ψυχανάλυση	Sigmund Freud	1856 - 1939
Συμπεριφορισμός	John Watson	1878 - 1958
	Burrhus F. Skinner	1904 - 1990
Γνωστική Ψυχολογία/ Γνωσιακή Επιστήμη	George Miller	1956 και μετά
	Gerome Bruner	
	Alan Newell	
	Herb Simon	
	Noam Chomsky	

John Watson (1878-1958)

Ο Watson, ο ιδρυτής του συμπεριφορισμού

Λύση προβλημάτων στα πλαίσια της μορφολογικής ψυχολογίας

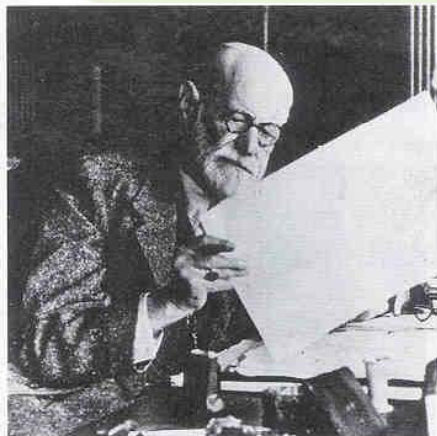

Σ' αυτή την εικόνα απεικονίζονται τρία εντυπωσιακά παραδείγματα επίλυσης προβλημάτων από χιμπατζήδες. Στην εικόνα (Α) το ζώο στερέωσε ένα κοντάρι ύψους δεκαπέντε ποδιών στο έδαφος, σκαρφάλωσε στην κορυφή και κατέβηκε κάτω αφού άρπαξε το φρούτο. Στην εικόνα (Β) στοίβαξε δύο κουτιά από διαφορετικές περιοχές του χώρου, σκαρφάλωσε στην κορυφή και χρησιμοποίησε ένα κοντάρι για να ρίξει κάτω το φρούτο. Στην εικόνα (Γ) ο χιμπατζής στοίβαξε τρία κουτιά και σκαρφάλωσε για να φτάσει το φρούτο.

Σημαντικές ημερομηνίες και πρόσωπα στην ιστορία της Ψυχολογίας

- 1898 Ο Edward Thorndike παρουσιάζει τα πρώτα πειράματα σχετικά με τη μάθηση στα ζώα και διατυπώνει τον *νόμο του αποτελέσματος*.
- 1900 Ο Sigmund Freud εκδίδει το βιβλίο του "The Interpretation of Dreams" και παρουσιάζει τις ιδέες του σχετικά με την ψυχανάλυση.
- 1905 Ο Alfred Binet και ο Theodore Simon κατασκευάζουν τις πρώτες δοκιμασίες νοημοσύνης.
- 1906 Ο Ivan Pavlov δημοσιεύει τα πρώτα αποτελέσματα των μελετών του σχετικά με την εξαρτημένη μάθηση (κλασική εξάρτηση).
- 1912 Ο Max Wertheimer εισάγει τη μορφολογική ψυχολογία (Gestalt psychologer).
- 1929 Ο Karl Lashley δημοσιεύει το βιβλίο "Brain Mechanisms and Intelligence".

Sigmund Freud

Sigmund Freud.

Ψυχανάλυση

Η ψυχανάλυση άρχισε εδώ στο γραφείο του Sigmund Freud. Για να βοηθήσει τους ασθενείς του να ηρεμήσουν, ο Freud τους ξάπλωνε σε αυτό τον καναπέ και μιλούσαν για τον εαυτό τους και τα συναισθήματά τους, ενώ εκείνος καθόταν σε κάποιο σημείο του δωματίου, έτσι ώστε να μην τον βλέπουν.

Σημαντικές ημερομηνίες και πρόσωπα στην ιστορία της Ψυχολογίας

- 1938 Ο B.F. Skinner δημοσιεύει το βιβλίο του "Operant Conditioning", στο οποίο παρουσιάζει τις έρευνές του σχετικά με τη λειτουργική εξάρτηση.
- 1949 Ο Donald Hebb, στο βιβλίο του "Organization of Behaviour" παρουσιάζει μια θεωρία, η οποία κλείνει το χάσμα ανάμεσα στη νευροφυσιολογία και την ψυχολογία.
- 1954 Ο Ελβετός ψυχολόγος Jean Piaget δημοσιεύει το βιβλίο του "The Construction of Reality in the Child" βάζοντας έτσι τις βάσεις της μελέτης της γνωστικής ανάπτυξης.

B. F. Skinner (1904-1990)

Ο Skinner κατασκευάζει το μοντέλο ενός κουτιού του Skinner.

Σημαντικές ημερομηνίες και πρόσωπα στην ιστορία της Ψυχολογίας

- 1957 Ο Noam Chomsky δημοσιεύει τη γλωσσολογική του θεωρία στο βιβλίο "Syntactic Structures", αρχίζοντας μια επανάσταση στη προσέγγιση και μελέτη της γλώσσας και της ψυχολογίας.
- 1958 Ο Herbert Simon δημοσιεύει το βιβλίο "Elements of a Theory of Human Problem Solving" και βάζει τις βάσεις για την ανάπτυξη της Γνωσιακής Επιστήμης και της Τεχνητής Νοημοσύνης.
- 1979 Το περιοδικό *Cognitive Science* και η *Εταιρία Cognitive Science* ιδρύονται, και προωθείται η έρευνα σχετικά με τις αναπαραστασιακές και υπολογιστικές ικανότητες του ανθρώπινου νου.